

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Міністерства
освіти і науки України
від _____ 2020 р.
№ _____

ТИПОВА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДУ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

І. Загальні положення

1.1. Типова освітня програма закладу позашкільної освіти — це нормативний документ, який містить єдиний комплекс освітніх компонентів, спланованих і організованих закладом позашкільної освіти для досягнення вихованцями, учнями і слухачами (далі — здобувачами позашкільної освіти) результатів навчання.

Типова освітня програма закладу позашкільної освіти є основою для розроблення закладами позашкільної освіти своїх освітніх програм.

Освітня програма закладу позашкільної освіти визначає організацію освітнього процесу у закладі позашкільної освіти з особливостей соціально-економічного розвитку регіону, інтересів здобувачів позашкільної освіти з використанням різних організаційних форм роботи, визначених Положенням про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2001 №433, а також з використанням інших форм, передбачених статутом закладу.

Відповідно до пункту 6 статті 16 Закону України «Про позашкільну освіту» на основі освітньої програми заклад позашкільної освіти складає та затверджує річний план роботи закладу та навчальний план закладу, що конкретизують організацію освітнього процесу.

1.2. Відповідно до Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2001 № 433, середня наповнюваність навчальних груп творчих об'єднань становить, як правило, 10-15 здобувачів позашкільної освіти.

У закладах позашкільної освіти індивідуальна та групова роботи із здобувачами позашкільної освіти здійснюється відповідно до Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.08.2004 № 651.

Індивідуальна робота із здобувачами позашкільної освіти організовується відповідно до можливостей, інтересів, нахилів, здібностей з урахуванням його бажань, віку, психофізичних особливостей, стану здоров'я.

Чисельний склад груп, у яких передбачається індивідуальне навчання, становить від 1 до 5 здобувачів позашкільної освіти.

Наповнюваність окремих груп творчих об'єднань установлюється директором закладу позашкільної освіти залежно від профілю, навчальних планів,

програм та можливостей освітнього, тренувального процесу, рівня майстерності здобувачів позашкільної освіти і становить не більше 25 здобувачів позашкільної освіти.

Відповідно до Інструкції про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти України від 15.04.1993 №102, кількість осіб, які брали участь у масових заходах, що проводились закладами позашкільної освіти, а також в екскурсійно-туристичних заходах на екскурсійно-туристичних базах, у профільних таборах, на базах відпочинку, оздоровлення враховується за середньорічною кількістю здобувачів позашкільної освіти.

1.3. Освітній процес у закладі позашкільної освіти здійснюється диференційовано (відповідно до індивідуальних можливостей, інтересів, нахилів, здібностей здобувачів позашкільної освіти з урахуванням їх віку, психофізичних особливостей, стану здоров'я) з використанням різних організаційних форм роботи: заняття, гурткова робота, клубна робота, урок, лекція, індивідуальне заняття, конференція, семінар, курси, читання, вікторина, концерт, змагання, навчально-тренувальне заняття, репетиція, похід, екскурсія, експедиція, практична робота в лабораторіях, майстернях, теплицях, на науково-дослідних земельних ділянках, сільськогосподарських та промислових підприємствах, на природі тощо.

Форми і методи навчання у закладі позашкільної освіти визначаються педагогами самостійно з урахування специфіки роботи закладу, забезпечуючи водночас досягнення очікуваних результатів навчання, зазначених у навчальних програмах з позашкільної освіти.

Освітній процес у закладі позашкільної освіти може реалізовуватись з використанням дистанційних технологій навчання.

1.4. Відповідно до Типових штатних нормативів позашкільних навчальних закладів, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 31.10.2012 № 1230 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.11.2012 за № 1935/22247, визначається кількість посад (штатних одиниць) закладів позашкільної освіти.

Штатний розпис закладу позашкільної освіти розробляється з дотриманням вимог, передбачених цими Типовими штатними нормативами, з урахуванням типу закладу освіти, контингенту здобувачів позашкільної освіти, кількості груп, режиму роботи закладу, площ і санітарного стану приміщень, будівель і споруд, наявності філій і структурних підрозділів, а також технічних засобів навчання, обладнання та спорядження.

Типовий перелік навчально-наочних посібників і технічних засобів навчання для художньо-естетичних, еколого-натуралістичних, туристсько-краєзнавчих і науково-технічних позашкільних навчальних закладів системи Міністерства освіти і науки України, затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 08.01.2002 № 5, визначає перелік технічних засобів навчання в освітньому процесі закладів позашкільної освіти.

Інструкція про порядок обчислення заробітної плати працівників освіти, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 15.04.1993 № 102 та

zareєстрована в Міністерстві юстиції України від 27.09.1993 за № 56, наказ Міністерства освіти і науки України «Про впорядкування умов оплати праці та затвердження схем тарифних розрядів працівників навчальних закладів, установ освіти та наукових установ» від 26.09.2005 № 557 та zareєстрований в Міністерстві юстиції України від 03.10.2005 за № 1130/11410, визначають умови оплати праці, ставки заробітної плати, посадові оклади при обчисленні заробітної плати педагогічних і керівних працівників закладів позашкільної освіти.

Іншим компонентом, що конкретизує організацію освітньої діяльності закладу позашкільної освіти, може бути кошторис витрат закладу, затверджений засновником як підстава для планування діяльності закладу за усіма напрямками роботи.

II. Зміст освітньої програми

2.1. Освітня програма містить:

вимоги до здобувачів позашкільної освіти, які можуть розпочати навчання за цією програмою;

перелік освітніх компонентів та їх логічну послідовність;

загальний обсяг навчального навантаження;

очікувані результати навчання здобувачів позашкільної освіти.

2.2. Вимоги до здобувачів позашкільної освіти, які можуть розпочати навчання за цією програмою визначаються рівнем творчого об'єднання закладу позашкільної освіти, відображаються в навчальних програмах з позашкільної освіти.

Творчі об'єднання закладу позашкільної освіти класифікуються за трьома рівнями:

початковий рівень - творчі об'єднання загальнорозвиваючого спрямування, що сприяють виявленню здібностей, обдарувань здобувачів позашкільної освіти або розвитку їх інтересу до творчої діяльності;

основний рівень - творчі об'єднання, які розвивають стійкі інтереси здобувачів позашкільної освіти, дають їм знання, практичні уміння і навички, задовольняють потреби у професійній орієнтації;

вищий рівень - творчі об'єднання за інтересами для здібних і обдарованих здобувачів позашкільної освіти.

2.3. Освітніми компонентами є навчальні програми за напрямками та профілем позашкільної освіти, інші компоненти для вільного вибору здобувачів освіти, сплановані і організовані для досягнення визначених результатів навчання.

Навчальна програма з позашкільної освіти як освітній компонент і нормативний документ визначає організацію освітнього процесу у творчих об'єднаннях відповідного рівня закладів позашкільної освіти для досягнення визначених результатів навчання.

Навчальні програми з позашкільної освіти розробляються із врахуванням положень законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту» та відповідно до Положення про позашкільний навчальний заклад, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.05.2001 № 433, Положення про порядок організації індивідуальної та групової роботи в позашкільних навчальних закладах,

затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.08.2004 № 651 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 20.08.2004 за № 1036/9635, типових навчальних планів, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Заклад позашкільної освіти, інші суб'єкти освітньої діяльності можуть використовувати навчальні програми у сфері позашкільної освіти, що затверджені закладами освіти, іншими суб'єктами освітньої діяльності та науковими установами тощо з дозволу розробників на їх використання.

Заклад позашкільної освіти, інші суб'єкти освітньої діяльності також мають право використовувати самостійно розроблені навчальні програми у сфері позашкільної освіти, які схвалюються педагогічною радою закладу позашкільної освіти, іншого суб'єкта освітньої діяльності (у разі її наявності) та затверджуються керівником закладу позашкільної освіти, керівником іншого суб'єкта освітньої діяльності або уповноваженою керівником особою.

2.4. Загальний обсяг навчального навантаження визначається напрямом позашкільної освіти та рівнем творчого об'єднання, допустимим навантаженням для різних вікових категорій та відображається в навчальних планах і програмах.

Навчальний план закладу позашкільної освіти дає цілісне уявлення про зміст і структуру, кількість годин за напрямом позашкільної освіти та роком навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження для здобувачів позашкільної освіти.

Обсяг навчального навантаження для творчих об'єднань закладів позашкільної освіти за напрямами позашкільної освіти визначаються на основі типових навчальних планів, затверджених Міністерством освіти і науки України, або навчальних планів, затверджених відповідним місцевим органом виконавчої влади, з урахуванням мережі творчих об'єднань, що діють у закладі позашкільної освіти, та кількості груп у них, років навчання, тижневого навантаження педагогічних працівників, структури навчального року.

2.5. Очікувані результати навчання здобувачів позашкільної освіти відображаються в навчальних програмах з позашкільної освіти.

Навчальні програми з позашкільної освіти конкретизують очікуваний результат навчання як формування відповідно до законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту»: цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей, початкових компетентностей для дослідно-експериментальної, конструкторської, винахідницької та раціоналізаторської діяльності, компетентностей, пов'язаних з реалізацією особою своїх прав і обов'язків як члена суспільства, ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності.